

Voor artistieke fijnproevers

Route des **Vins d'Alsace**

Geïnspireerd door de mooie herfstkleuren stellen we je graag ons maandmenu voor. Na een sprankelende start met een glaasje Crémant d'Alsace, bieden we als voorgerecht een schitterende Route des Vins aan, met een lichte toets Mont Sainte-Odile. Het hoofdgerecht: knapperige Ribeauvillé, overgoten met een Colmar-sausje, streelt de grensoverschrijdende smaakpapillen van fijnproevers. Ons dessertbuffet, samengesteld uit Riquewihr en een vleugje Eguisheim, brengt deze pure verwennerij tot een culinair hoogtepunt. Aangepaste Gewürztraminer- en Riesling-wijnen maken het geheel compleet. Prosit of santé, in de Elzas kan het allebei!

TEKST EN FOTO'S: WILLY OST

Dorpjes en wijngaarden gaan harmonisch samen in de Elzas.

OP VERKENNING LANGS DE ROUTE DES VINS

De Elzas is een van de vele Franse regio's waar wijnbouw het land en zijn bewoners heeft

gevormd. De departementen Bas-Rhin en Haut-Rhin zijn atypisch Frans ... Al behoort de Elzas na eeuwen heen en weer gepingpong nu tot het land van Marianne, de Duitse geest is en blijft er alomtegenwoordig. Voor bezoekers maakt die grensoverschrijdende mix het net interessant: hier kunnen uit hetzelfde vaatje twee smaken worden getapt. Ook geografisch is de Elzas een grensgeval. De route doorloopt een smalle strook land van ongeveer 170 km, waar de uitlopers van de Vogezen brutaal overgaan in een eentonige Rijnvlakte. Hier is de komst van de herfst tweemaal belangrijk. Naast de hoop op een gulle druivenoogst is er de artistieke troef: de wijngaarden toveren het land om in een warme schakering van goud en koper. Een streling voor het oog!

EEN GESLAAGDE START

Wanneer we Obernai naderen, lijken de gebouwen van de brouwerij Kronenbourg ons imposanter dan de verre Vogezenheuvels. Hier zal niemand dorst hoeven te lijden. Natuurlijk is ook wijnbouw in Obernai belangrijk, ook al zijn slechts vijf van de 1.500 Elzasser wijnbouwers er woonachtig. Wie de Route des Vins volgt, flaneert wat graag een paar uur op en rond de Place du Marché, het kloppende hart van dit ijverige stadje. Je hoeft maar de toren van de indrukwekkende 'Kappelturm' als baken te nemen om met zekerheid in het centrum te belanden. Die 60 m hoge toren heeft niet echt een vlakke carrière achter de rug. Gestart als klokkentoren van een ondertussen afgebroken

In Kaysersberg is elk hoekje fotogeniek.

kerk, fungeerde hij later als militaire uitkijkpost en als belfort. De Kappelturm kijkt welgevallig neer op het trotse renaissancestadhuis. In de naburige straatjes kan je de geschiedenis van de muren aflezen. Statische huizen etaleren fier het gildeschild van hun voormalige eigenaars uit de 16de eeuw. Waterputten met gesculpteerde ornamenten accentueren de vroegere welstand. Bebloemde gevels en pleinen zorgen voor een gezellige sfeer.

OP BEDEVAART

Het is lang geleden dat we nog een ouderwetse bedevaart hebben meegemaakt. We kunnen dan ook niet weerstaan aan de lokroep van Odilia, een heilige uit de 7de eeuw. Na een hoop problemen met haar vader, hertog Eticho, werd ze van haar blindheid verlost in een klooster op een berg in de Elzas. Net voorbij het dorpje Saint-Nabor slingert een steile weg zich omhoog tussen de bomen. De heilige torent boven de boomkruinen uit en wenkt ons uitnodigend. Het wordt een lastige fietstocht naar het spirituele oord. Naast een pak welverdiende aflaten worden we bij aankomst beloofd met een weids uitzicht over de wijngaarden en de dorpjes in de vlakte. De Mont Sainte-Odile en het graf met de relieken van de patrones van de Elzas worden dagelijks door honderden toeristen en bedevaarders bezocht.

IN DE OMGEVING VAN OBERNAI

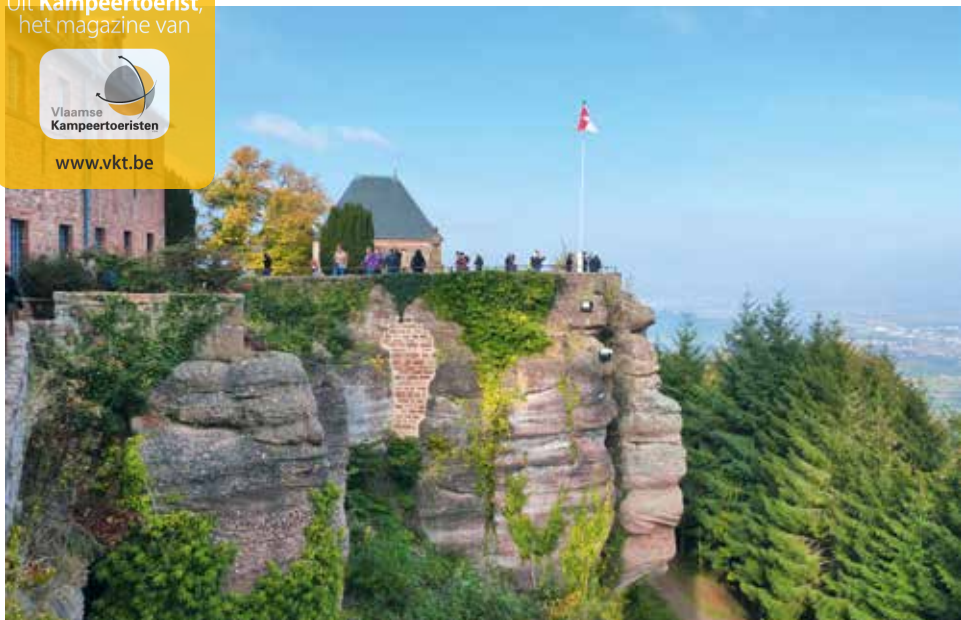
We vervolgen onze weg zuidwaarts en fietsen tussen de wijngaarden. Af en toe houden we halt in dorpjes die afgesproken hebben om zo weinig mogelijk van elkaar te verschillen. Bernardswiller en Heiligenstein wachten verkleumd op de zwakke ochtendstralen van de herfstzon. Mittelbergheim ontgoochelt een beetje: wellicht met te veel superlatieven beladen in de reisgidsen ... Andlau heeft dan weer iets met beren. We vinden ze gebeeldhouwd terug op pleintjes en pilaren. Daar zit de heilige Richarde voor iets tussen. Ze liet immers een grote kerk bouwen op een plaats aangeduid door een berenjong. De lange reliëffries op de gevel leest als een middeleeuws stichtend stripverhaal. Een poging om via bospaden de kasteelruïnes van Ottrott te bereiken, lukt ten koste van veel inspanningen. Via het mooie Boersch met zijn historische stadspoorten rijden we verder het heuvelland in. Wandelaars beleven hier mooie uren. Een ideale combinatie van weggetjes door de wijngaarden en kilometers bospaden maken de streek tot een gedroomd wandelparadijs. Of we in Toscane zijn beland? De 12de-eeuwse romaanse Eglise Saints-Pierre-et-Paul van Rosheim zou het ons voorwaar doen geloven. Muren in goudgele zandsteen reflecteren de zonnestralen en verspreiden een warm licht over het kerkplein.

Op de binnenkoer van het kasteel van Kintzheim wordt dagelijks een roofvogelshow opgevoerd.

De 12de-eeuwse romaanse Eglise Saints-Pierre-et-Paul van Rosheim voert ons even terug naar Toscane.

Vanuit de kloostertuin op de Mont Sainte-Odile heb je een weids uitzicht over de Rijnvlakte.

Deze grote kerk – vele maten te groot voor dit nederige dorp – is een waar meesterwerk in al zijn soberheid.

TOERISTISCHE TOPPERS

Eén langgerekte drukke hoofdstraat met de originele naam Grand-Rue en met een verzameling kleurrijke huizen aan weerszijden, dat is Ribeauvillé in een notendop. Drie bekende grand cru's hebben al sinds eeuwen de faam en de status van het stadje hoog gehouden. Het is er aangenaam flaneren langs de stemmige restaurants, wijnhuizen en winkels. Wie de kans heeft om de zilveren kunstschat van de stad te bewonderen in het stadhuis, mag dit zeker niet aan zich laten voorbijgaan. Is Ribeauvillé bekend en drukbezocht, het 3 km verder gelegen Riquevillier is het absolute lievelingsdorp van toeristen uit alle werelddelen. Die internationale interesse is trouwens heel terecht. Dat zoveel moois bijna ongeschonden bewaard is gebleven, mag een klein wonder heten. Ondanks de vele oorlogen die over de Elzas zijn gewaaid, is het stadje er altijd in geslaagd de dans te ontspringen. Wanneer je als een van de twee miljoen jaarlijkse bezoekers via de

stadspoorten het stadje binnenkomt en door de middeleeuwse straten met hun gekleurde vakwerkhuisen flaneert, zal je niet ontgoocheld zijn. Bij het kasteel van de graven van Württemberg, in volle stadscentrum, trekt een oude postkoets onze aandacht. Het is slechts een van de vele mooie exemplaren die achter de kasteelgevels schuilgaan en die eigendom zijn van het Musée de la Communication ... 2.000 jaar geschiedenis komt er via uniformen, apparaten en documenten weer tot leven.

EVEN UITBLAZEN

Gonst het in je hoofd door al die drukte, vlucht dan naar het rustige Hunawir dat zich enkele kilometers verderop tussen de velden verschuilt. Na een korte klim naar de ommuurde kerk geniet je van een mooi panorama. Dat de ooievaar het symbool van de Elzas is, bewijst de expliciete aanwezigheid van pluchen exemplaren in talrijke uitstalramen. Nochtans was het in het verleden met die sympathieke vogel niet zo goed gesteld. In 1976 telde men zelfs maar vijf broedende koppels meer. Dankzij het Centre de Réintroduction bij Hunawir zorgen er nu weer zeshonderd paren voor hun nageslacht op de daken van de Elzasser huizen. Momenteel loopt een vergelijkbaar reddingsprogramma voor otters. In het centrum kom je er alles over te weten.

KASTELENLAND

In de Elzas ontmoeten de Romaanse en de Germaanse wereld elkaar. Dat die ontmoeting niet altijd even hartelijk verliep, bewijst de turbulente geschiedenis van de streek. Versterkte kastelen en burchten tierden dan ook welig op de heuveltoppen. Er zouden er ooit zowat 450 zijn geweest. Eén ervan heeft de tand des tijds goed doorstaan. Hoog op z'n 800 m hoge troon overschouwt het kasteel van Haut-Koenigsbourg bij Sainte-Hippolyte de hele omgeving. Het was dankzij de interesse en

het geld van de Duitse keizer Wilhelm II dat in 1899 een ruïne werd omgetoverd in een stoere burcht. Verbazingwekkend hoe de gids tijdens zijn rondleiding zoveel kan vertellen over zo weinig. Buiten de mooie feestzaal stellen de vertrekken immers niet veel voor. Het meubilair heeft wel een grote museumwaarde, maar heeft niets te maken met de oorspronkelijke meubels. De aantrekkelijkheid van Haut-Koenigsbourg zit hem vooral in de buitenzijde, de stoere muren en torens. In combinatie met de uitzonderlijke ligging blijft deze mooi gerestaureerde burcht een interessante reisbestemming. Met dank aan der Kaiser! In Kintzheim, 8 km onder de burcht van Haut-Koenigsbourg, hebben de roofvogels van La Volerie des Aigles een ander kasteel als verplichte woonplaats gekregen. Op de binnenkoer van de burcht geven arenden, gieren, uilen en valken demonstraties van hun fantastische vliegkunst. Bezoekers worden er vergast op een boeiend en pedagogisch spektakel, waarvan het hele gezin geniet.

LIEFLIJK KIENZHEIM, STOER KAYSERSBERG

Minstens vijf sterren moeten worden toegekend aan de fiets- en wandelweg tussen Ribeauvillé en Kaysersberg. Voortdurend stijgend en dalend schuurt het weggetje zich aan tegen de beboste hellingen van de Vogezes. Aan de overzijde dobberen dorpjes rond in een gouden zee van druivenranken. Vanaf hun wachttorens boven de stadsmuren van Kientzheim zien de ingebeelde wachters ons uit de ochtendmist naderen. Ongehinderd duiken we de mooi geplaveide straten in. Zelfs eind oktober zorgen de bebloemde huizen voor een lieflijke uitstraling, alsof we in de beste der werelden zijn beland. Een Amerikaanse tank staat net buiten het dorp langzaam weg te roesten als herinnering aan minder goede tijden. Op de noordgevel van de kerk beeldt een ietwat naïeve 'Danse Macabre' de vergankelijkheid van het leven uit. Gelukkig wordt in het Musée du Vignoble et des Vins d'Alsace aan die vergankelijkheid weinig aandacht besteed. Naast de gebruikelijke attributen ontdekken we een paar heel oude, verzegelde flessen, waarvan eenje uit 1865. Wellicht een goed wijnjaar ... Enkele wijngaarden verwijderd van het gezellige Kientzheim strekt het stadje Kaysersberg zich langgerekt uit in de vallei. Geprangd tussen twee heuvelflanken bedekt met – hoe kan het anders? – wijngaarden ontvangt het busladingen bezoekers. Een stoere kasteelruïne houdt tijdloos de wacht boven de smalle straatjes. Hier is elk hoekje fotogeniek. Talrijke gekleurde

VRAAG JE GRATIS BROCHURES AAN

De brochures 'Carte Touristique de l'Alsace' en 'Camping Caravaning' (incl. zwerfautoplplaatsen) – beide Franstalig – zijn uitsluitend verkrijgbaar voor VKT-leden. Gratis bij afhaling op het VKT-kantoor te Gent op voorlegging van je lidkaart. Verzending gebeurt enkel na overschrijving van € 2,10 portkosten op het VKT-rekeningnummer BE65 4460 2439 1196 met vermelding 'Elzas' en jouw VKT-lidnummer (= onderaan, naast VKT). Wees er snel bij, want de voorraad is beperkt!

Eguisheim: kleurrijk, gezellig en gastvrij.

In het gezellige Obernai voelen bezoekers zich al snel thuis.

Het adelaarsnest Haut-Koenigsbourg domineert de vlakte van de Elzas.

Twee bezoekers op Camping Municipal Pierre de Coubertin in Ribeauvillé.

Colmar bezit ook zijn Klein-Venetie ...

De 'Danse Macabre', een stichtend beeldverhaal op de noordgevel van de kerk in Kientzheim.

vakwerkhuisen, mooie pleintjes en een riviertje met een brug in roze zandsteen maken van dit stadje een plaatje. Kaysersberg is ook het geboortedorp van arts, theoloog, filosoof en musicus Albert Schweitzer. Zijn geboortehuis is nu een bescheiden museum in de hoofdstraat.

IN VINO VERITAS

Het moest er toch eens van komen. Niet bepaald met tegenzin laten we onze fietsen achter om ons 'in de drank te schieten'. We maken onze opwachting in een van de 200 biodomeinen die de Elzas rijk is. In het bescheiden dorpje Katzenthal duiken we onder in de wereld van biologisch geteelde wijnen.

De wijngaarden toveren het land om in een warme schakering van goud en koper. Een streling voor het oog!

Het wordt een thematische degustatie onder de bevoegen leiding van mevrouw Klur met als thema 'La Biodynamie pour des Nuls'. We voelen ons vooral aangesproken door dat laatste woord. Het wordt een verhaal over silicium, koeienhoorns, de stand van de planeten en tal van andere elementen, waarmee de strijd wordt aangeboden met toxische sproeistoffen en herbiciden. We genieten zowel van de uitleg over de biologische aanpak van wijn verbouwen, als van het (h)eerlijke resultaat ervan. Het huis Klur is een van de tien wijnhuizen uit de vallei van Kaysersberg die samenwerken

onder de benaming La Parenthèse Vigneronne. Elk van die huizen verzorgt thematische wijndegustaties met een aparte specificiteit. Warm aanbevolen!

ONZE PRIJS GAAT NAAR ...

Het toeristische Riquewihir vindt in het dorpje Eguisheim een geduchte concurrent. Dit gezellige plaatsje in de schaduw van Colmar werd in 2013 zelfs uitgeroepen tot 'Het Favoriete Dorp van de Fransen'. Het lijkt er ons verdacht veel op dat heel wat Franse dorpen zichzelf maar wat graag een originele prijs gunnen, kwestie van een graantje publiciteit mee te pikken ... In het geval van Eguisheim kennen we onze prijs voor de kleurrijkste straatjes van de Elzas met grote onderscheiding toe aan dit leuke dorp. De vele toeristen die er door de smalle steegjes tussen de miniatuurhuizen flaneren, zullen dit zeker beamen. Net als elders langs de wijnroute zou je in Eguisheim dronken worden, alleen al door het lezen van de vele uithangborden bij de wijnhuizen.

EEN STAD MET KARAKTER

Naar Colmar rijden we niet om de zoveelste rij middeleeuwse huizen te gaan bekijken. Die zijn er en zelfs niet weinig, maar het is de culturele uitstraling van de hoofdstad van de Elzasser wijnen die ons aantrekt. Het Musée d'Unterlinden met zijn beroemde retabel van Issenheim en zijn schitterende collectie schilderijen gaande van Cranach tot Monet en Picasso betekent een belangrijke troef voor de stad. Het imago van dat sympathieke Colmar krijgt een deuk als we merken dat precies op de dag van ons bezoek het museum voor enkele maanden de deuren sluit wegens verhuis naar een nieuwe locatie.

Pech voor ons, maar ondertussen kan je alle kunstwerken weer in al hun glorie bewonderen. Noodgedwongen beperken we onze verkenning tot flaneren door het oude centrum. Een aantal opvallende gebouwen zoals het Maison des Têtes en het geboortehuis van Bartholdi – de man van het Vrijheidsbeeld in New York – passeren de revue. De wijk rond het romantische Petite Venise, waar houten schuiten over de kanaaltjes varen, doet ons denken aan een lightversie van de Brugse Reien. Colmar gaat er prat op maar liefst vijf thematische kerstmarkten

INFO

ADRESSEN

Agence de Développement Touristique du Bas-Rhin

4, Rue Bartisch
F-67100 Strasbourg
T +33 388 15 45 88
www.tourisme67.com

Agence de Développement Touristique de Haute-Alsace

1, Rue Schlumberger BP 60337
F-68006 Colmar Cedex
T +33 389 20 10 68
www.haute-alsacetourisme.com

INTERESSANTE WEBSITES

be.france.fr/nl
www.tourisme-alsace.com
www.tourisme-obernai.fr
www.ribeauville-riquewihir.com
www.centredereintroduction.fr
www.haut-koenigsbourg.fr
www.voleriedesaigles.com
www.musee-du-vignoble-alsace.fr
www.parenthese-vigneronne.com
www.klur.net
www.tourisme-colmar.com
www.vinsalsace.com
www.vallee-munster.eu
www.musee-unterlinden.com

KAMPEREN

De Elzas telt veel campings en zwerfautoplaatsen, meer info erover vind je op de website: www.tourisme-alsace.com/nl/campsites-elzas.

Kasteelruïnes trotseren de eeuwen boven het dorpje Ottrott.

Riquewihir, dé toeristische troef op de wijnroute van de Elzas.

te organiseren. Al vanaf november wordt een ietwat commerciële evocatie van de magische kerstsfeer losgelaten op de talrijke bezoekers. Voorbij Colmar vervolgt de Route des Vins zijn kronkelende weg zuidwaarts tot bij Thann. Wie niet genoeg kan krijgen van de vele romantische wijndorpjes kan gerust nog een aantal kilometers verder genieten van de 'tarte flambée', de 'Kugelhopf', de 'choucroute', de 'Baeckeoffe' en de 'Bretzels'. En wees ervan overtuigd: bij elk gerecht staat een aangepast wijntje voor je klaar. ■

Het kleurrijke Ribeauvillé voelt zich veilig beschermd door drie kastelen.

BEZOCHTE CAMPINGS

Camping Municipal Le Vallon de l'Ehn***

1, Rue de Berlin – F-67210 Obernai
T +33 388 95 38 48
www.camping-obernai.fr
gps: N 48°27'53" O 07°28'03"
open: van half maart tot half januari
Gezellige camping met 150 beschaduwde staanplaatsen. Het terrein ligt aan de rand van de stad, is gemakkelijk te bereiken en wordt goed aangegeven. Het oude stadscentrum bevindt zich op ongeveer 1 km. Tijdens de weekdagen zijn er busverbindingen naar het centrum om het halfuur. Wandel- en fietskaarten te koop bij de receptie. Fietsen te huur. Gratis wifi. Twee goed onderhouden sanitaire installaties, waarvan één verwarmd. Servicepunt voor zwerfwagens. Korting met ACSI-kaart in laagseizoen.

Camping Municipal Pierre de Coubertin****

23, Rue de Landau – F-68150 Ribeauvillé
T +33 389 73 66 71
www.camping-alsace.com
gps: N 48°11'42" O 07°20'06"
open: van half maart tot half november
208 deels afgebakende ruime plaatsen, verspreid over een groot terrein met veel bomen. Op 15 minuten loopafstand van het centrum. De fietsroute door de wijngaarden loopt langs de camping. Netjes onderhouden, verwarmd sanitair. Brood verkrijgbaar op het terrein. Gratis wifi. Receptie gesloten tussen 12 en 14 u. Heel vriendelijk onthaal. De verantwoordelijken bij de receptie geven heel veel informatie over de bezienswaardigheden in de buurt. Eens in de stad beland, volg je best de campingborden en niet je gps. Campinggasten krijgen korting voor het gemeentelijk zwembad op een boogschuit van het terrein. Geen reservatie mogelijk.

Camping des Trois Châteaux***

10, Rue du Bassin
F-68420 Eguisheim
T +33 389 23 19 39
www.camping-eguisheim.fr
gps: N 48°01'48" O 07°17'59"
open: van 21/3 tot 2/11 en van 25/11 tot 23/12
Het is aangenaam vertoeven op dit mooie, beschaduwde terrein. Het middeleeuwse dorpscentrum ligt op 300 m. 120 plaatsen. Netjes onderhouden sanitair. De camping ligt aan de wijnroute en in de buurt van wandel- en fietspaden. Bushalte met directe verbinding naar Colmar op 200 m. Colmar is ook gemakkelijk via rustige fietswegen te bereiken vanaf de camping. Gratis wifi, maar enkel in de buurt van het sanitaire gebouw.

ENKELE ZWERFAUTOPLAATSEN LANGS DE ROUTE DES VINS

Obernai

Twee gratis parkings dicht bij het stadscentrum:

- Parking des Remparts (50 plaatsen) achter het station, gps: N 48°27'37" O 07°29'12".
- Parking de l'Altai, in de buurt van de camping, gps: N 48°27'44" O 07°28'25".

Voor beide parkings: publieke toiletten en watervoorziening ter plaatse. Lozingsplaats op de stadscamping.

Ribeauvillé

Gemeentelijke camperplaats langs de N5 op de Route des Vins (RD1 bis), gps: N 48°11'45" O 07°19'55".

Wintzenheim

Gratis gemeentelijke camperplaats, op de weg van Colmar naar Munster in het dorpje Wintzenheim, gps: N 48°04'22" O 07°17'25".

